

HARD HART

Ish Ait Hamou

VOOR HET LEZEN

I DE AUTEUR

- 1 Ken je de auteur? Noteer minstens twee vragen die je de auteur zou willen stellen over zijn carrière als schrijver, over het verhaal.
- 2 Bezoek de website van de auteur (www.ishaithamou.be). In de klas wordt een muur met auteurs gemaakt. Verzamel enkele weetjes over de auteur voor de 'auteursmuur'.
Stel de informatie creatief samen zodat iedereen nieuwsgierig wordt naar wat hij geschreven heeft. Zorg ook voor een foto van de auteur met onderschrift.
Noteer twee redenen waarom hij auteur van de week kan worden.

II HET BOEK

- 1 Lees de titel. Voorspel waarover het verhaal zou kunnen gaan. Welke thema's zou je aan de titel koppelen? Probeer de woordspeling van de titel te verklaren.
- 2 Lees ook de achterplattekst. Verbind die met de titel: wat verwacht je nu te lezen in het verhaal?
- 3 Met de klas brainstorm je over de titel 'Hard hart' door middel van een bord- of muurgesprek. Bij een bord- of muurgesprek communiceer je niet met elkaar of met de leraar, maar schrijf je een voor een je idee of bedenking aan het bord of op een post-it die je op een van de klasmuren aanbrengt. Samen bekijk je dan de ideeën die aan bod kwamen.
Deze vragen kunnen helpen bij de start:
  - a Waarover zou het verhaal gaan?
  - b Waaraan denk je als je de titel hoort/leest?
- 4 Waarop baseer je je als je beslist een boek al dan niet te lezen? Heb je eigen criteria? Wanneer vind je een boek/verhaal geslaagd?
- 5 Lees de achterplattekst. Op welke vragen wil je in het verhaal een antwoord krijgen? Noteer er minstens drie.

- 6 Lees alleen de eerste pagina (p. 5).
  - a Welke informatie krijg je? Vind je op de w-vragen een antwoord?
  - b Naar welke vorm van beeldspraak wordt er verwezen? Leg uit.
  - c Verklaar ook de titel van dit eerste hoofdstuk.

NA HET LEZEN

LEESERVARING

Maak een keuze uit deze opdrachten. In groepjes neem je deze vragen door en bespreek je je leeservaring.

- 1 Wat is je eerste indruk na het lezen van dit boek? Beantwoordt het verhaal aan je verwachtingen? Wat vind je geslaagd/minder geslaagd? Kon het verhaal je verrassen? Denk aan het verhaal zelf, de personages, de structuur, de tijd waarin het speelt ... Kreeg je een antwoord op je vragen?
- 2 Hoelang heb je erover gedaan om het boek te lezen? Las je het boek in één adem uit of las je het in kleine stukjes? Waar heb je het boek gelezen? Wat vertelt dat over je leeservaring?
- 3 Wat vond je leuk tijdens het lezen? Welke delen vond je vervelend? Welke stukken vond je moeilijk? Heb je delen overgeslagen? Welke? Waarom? Waarover had je nog meer willen lezen?
- 4 Ken je andere boeken (of films) die hierop lijken? Welke? Op welk vlak is dit boek hetzelfde? In welk opzicht verschilt het?
- 5 Passen de titel en de cover bij het boek? Waarom wel/niet? Verzin drie andere titels die volgens jou bij het verhaal passen.
- 6 Wat vind je van het einde? Heb je dit zien aankomen? Past het bij het verhaal of verkies je een ander einde? Wat verwacht je? Welke vragen blijven er nog over? Leg kort uit waarom.
- 7 Komen er in dit boek zaken voor waarover je nog niet eerder gelezen hebt? Zo ja, welke?

- 8 Geef bij dit boek een evaluatie.
- Wat vond je van de cover van het boek, het verhaal, de personages, de taal ...? Geef telkens argumenten om je mening kracht bij te zetten. Probeer ook een cijfer op tien te geven.
  - Aan wie zou je het boek aanraden? Waarom net die persoon? Overtuig hem/haar en schrijf een mail met daarin je argumentatie.
Denk na over het onderwerp, de taal en de structuur van de mail.
- 9 Wat ging er in je om bij het lezen van het boek? Probeer je gevoelens kort weer te geven. Zette het boek je aan tot denken? Gebruik eventueel enkele van de woorden uit het kader om je mening te verwoorden.
Schrijf je gevoelens en mening neer in een vijftal zinnen.

ontroerend – onverschillig – onwerkelijk – realistisch – stereotiep – origineel – oppervlakkig – diepzinnig – traag – vlot – overtuigend – weinigzeggend – ernstig – grappig – spannend – gevoelig – gevoelloos – overdreven – uitdagend – mogelijk – levensecht – onmogelijk – confronterend – verwacht – voorspelbaar – verrassend – moeilijk – gemakkelijk – interessant

- 10 Even nadenken over de personages ...
- Welk personage vind je sympathiek en welk helemaal niet? Wie zou je wel als vriend(in) of als buur willen? Of heb je je aan bepaalde houdingen van personages geërgerd? Bespreek per twee.
  - Wie of wat uit dit verhaal heeft vooral indruk op je gemaakt? Kun je dat toelichten?
- 11 Zijn er zaken in het boek waarover je ging nadenken? Zoja, welke?
- 12 Een vraag over de structuur van het boek: de indeling in hoofdstukken die telkens dezelfde titel krijgen. Welk gevoel gaf dat je tijdens het lezen? En op het einde van het boek?
- 13 Kan dit verhaal volgens jou ook in de werkelijkheid voorkomen? Leg uit waarom wel of waarom niet.

DIEPER IN HET BOEK

I HET THEMA

In het verhaal komen heel wat thema's voor.

- 1 Geef de belangrijkste.
- 2 (Familie)relaties is een van de belangrijkste thema's. Verduidelijk dit thema.

II HET GENRE

Deze roman kun je tot verschillende genres rekenen. Geef twee genrebenamingen die van toepassing zijn en motiveer je keuze. Kies uit:

thriller – sciencefictionroman – psychologische roman – (auto)biografische roman – historische roman – probleemroman – streekroman – reisverhaal – humoristische roman – avonturenroman – liefdesverhaal

III DE PERSONAGES

- 1 Wie is het hoofdpersoon? Wie zijn de hoofdpersonages?
- 2 Welke nevenpersonages komen in het boek aan bod?
- 3 Vind je Tom een 'misdadiger'? Zou jij hem als Rachella kunnen vergeven? Alles vergeten? Vorm je eerst zelf een idee. Noteer enkele ideeën op een blaadje. Voer een discussie in kleine groepjes.
- 4 Om de lezer voor te bereiden op wat er uiteindelijk blijkt gebeurd te zijn, bouwt de auteur aan een specifiek kenmerk van het hoofdpersoon. Hij heeft geregeld last van woedeaanvallen, hij moet die woede proberen te onderdrukken. Zoek minstens twee fragmenten waarin dat het geval is.

IV TIJD EN RUIMTE

- 1 Bespreek de tijd in het verhaal.
- 2 Bespreek de ruimte.
  - a Waar speelt het verhaal zich af?
  - b Is de stad waar het verhaal zich afspeelt belangrijk? Kan het om het even waar gebeuren? In welke Vlaamse steden zou dit verhaal zich ook kunnen afspelen?

V VERTELSTANDPUNT

De auteur koos doelbewust voor een ik-vertelperspectief. Leg uit waarom.

VI OPBOUW/ STRUCTUUR VAN HET BOEK

Hoe is het boek opgebouwd? Tref je hoofdstukken aan? Bekijk de keuze van de titels van de verschillende hoofdstukken. Welk doel zou de auteur daarmee hebben?

VII TAALGEBRUIK

- 1 Kies drie bladzijden uit het boek en bestudeer de taal die de auteur gebruikt.
- 2 Gebruik van citaten
  - a De buurvrouw, juffrouw Blake, verzamelt citaten. Ze geeft die ook door. Kies twee van die citaten en bespreek per twee. Moet je het citaat letterlijk of figuurlijk nemen? Wat zou het kunnen betekenen?
  - b Kies een van die citaten om er jullie mening over te geven. Bereid dat schriftelijk voor: maak een schema, een mindmap of korte tekst waarmee jullie mening 'zichtbaar' wordt.
  - c Vind je dit een geslaagde manier om de lezers over een aantal citaten (uitspraken) te laten nadenken?

VIII EEN BOODSCHAP VAN DE AUTEUR?

Veronderstel dat de auteur aan de lezers een of andere boodschap wil doorgeven. Over welke onderwerpen zou hij een boodschap kunnen meegeven?

IX RECENSIE

Zoek een recensie van het boek. Vertel in het kort of je het wel of niet eens bent met de recensent en beargumenteer je mening.

CREATIEVE VERWERKING

Gebruik telkens de OVUR-strategie om de opdracht uit te voeren. Houd rekening met de communicatieve situatie.

1 Een toekomstdroom

Misschien heb jij echt al een toekomstdroom? Wie en wat wil je worden, waar wil je wonen ...?

Misschien heeft je vader/je moeder ook een toekomstdroom voor jou? Is dat dezelfde? Een andere?

Vertel! Kies uit deze mogelijkheden:

- Je schrijft ½ tot 1 A4 over je toekomstdroom.
- Je maakt een PowerPoint-presentatie waarin je jouw toekomstdroom weergeeft. Je presentatie bevat minstens acht dia's.
- Je ontwerpt een beeldverhaal over je toekomstdroom. Je gebruikt minstens acht beelden.

2 Bekende citaten

Juffrouw Blake houdt van citaten. Zoek minstens drie citaten van bekende figuren. Wat betekenen ze? In welke situatie zou jij die kunnen gebruiken? Vermeld de bron.

3 Een plakboek

Maak een stuk voor een plakboek: beeld, tekst, getuigenis ... Beschrijf in het boek wat een hoofdpersonage meemaakt, of kies voor een gebeurtenis of plaats die voor hem/haar belangrijk is. Gebruik daarvoor ofwel enkele typische voorwerpen die hij/zij bezit, draagt, gebruikt of beschrijf zijn/haar persoon (uiterlijk en karakter).

4 *Koppel dit boek*

Kies per twee twee zaken uit deze opdracht.

- Een stukje muziek. Welke muziek (instrumentaal of gezongen) zou jij kiezen? Leg je keuze kort uit.
- Een beeld. Welk beeld (foto, tekening, cartoon ...) zou jij kiezen? Leg je keuze kort uit.
- Een gedicht. Welk gedicht zou je kiezen? Leg je keuze uit.
- Een kleur. Waarom en met wie associeer je de kleur?

Breng die twee zaken mee naar de klas en vertel over je keuze aan de klasgenoten (vooraan of in kleinere groepen.)

5 *Cover en achterplattekst*

Ontwerp een nieuwe cover voor dit boek. Maak bijvoorbeeld een collage van beelden (verhaalmotieven) die rechtstreeks of onrechtstreeks naar het boek verwijzen. Test uit of je klasgenoten het verband zien tussen het beeldmateriaal op je cover en het boek. Schrijf ook een korte tekst voor het achterplat. Je verklapt daar al iets, maar de ontknoping breng je niet.

6 *Creatief schrijven*

- a Beschrijf een fragment uit het boek, maar dit keer vertel je het vanuit het perspectief van de moeder van Tom, de buurman van Tom, Candice ... .
 Probeer je in te leven in zijn/haar situatie. Beschrijf zijn/haar persoonlijke gedachten en gevoelens, en projecteer die op de beschrijving van de gebeurtenissen, de personages ...
 Verzorg je (literaire) taalgebruik.

Kies een van deze situaties:

- Tom vertrekt naar Boston.
- Tom bezoekt zijn moeder in het ziekenhuis.
- Tom gaat samen met de buurman naar de bank.
- Tom komt voor het eerst in de zaak van Candice.
- Tom gaat naar een optreden van Candice.

Je 'verhaaldeel' beslaat maximaal twee bladzijden.

- b Schrijf een brief of uitgebreid e-mailbericht vanuit het standpunt van een van de personages aan een ander personage in het verhaal.
- Bv.
- Tom verontschuldigt zich tegenover Rachella.
  - Tom schrijft aan zijn ouders dat hij met Kerstmis niet naar huis zal komen.
- c Schrijf een bladzijde in een dagboek. Kies een gebeurtenis en een personage.
- Geef een antwoord op de w-vragen.
  - Gevoelens spelen een belangrijke rol.